

Uredništvo:

Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:

Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:

celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserte) se
plačuje od čveterostopne

petit vrste po 12 h, za
večkrat natis primeren
popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 130.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 11. junija 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Slovanska posvetovanja v Petrogradu.

Dne 29. maja se je sešel izvrše-
valni odbor na zaključno posvetovanje.
Namen tega posvetovanja je bil na-
praviti resumé dosedanjih skupnih raz-
prav vseh delegatov ter določiti na-
daljevanje začetega delovanja. Debate
so se vršile skoro ves dan ter so bile
zaupne. Razpravljalo se je ne samo o
splošnostih, ampak tudi o podrobnostih
delovnega programa. Sestavljene in
odobrene so bile resolucije, katere na-
vajamo nižje. Med Rusi in Poljaki se
ideja o narodni razdelitvi čedalje bolj
širi in utrja, oboji so prepričani, da
je potrebno določiti mejo med obema
narodnostima, da se tako zmanjša mož-
nost in priložnost k narodnim pre-
pirom.

Zaključke izvrševalnega odbora
lahko raasumiramo tako le:

1. Glede slovanske trgo-
vinske zbornice, ki je bila ravno-
kar osnovana v Petrogradu, ne zavzema
izvrševalni odbor ne začasnega, ne de-
finitivnega stališča, kakor se je zahte-
valo, sklenil je mariveč s tem še po-
čakati, da mu bode mogoče po uspehih
nadaljnega razvoja tega zavoda soditi
in ukreniti.

2. Slovanski izvrševalni
odbor se snide novembra meseca v
Petrogradu, kjer bode nadaljeval svoje
delo. K posvetovanjem se povabita tudi
referenta o banki in razstavi, do tega
časa bodo rešena pripravljalna dela,
katera so bila v komisijah določena.

3. Splošni slovanski shod
s programom, določenim na posveto-
vanjih v Pragi se bode vršil prihodnje
leto maja meseca v Sofiji. Iz-
vrševalni odbor bo na svojih posveto-
vanjih novembra meseca izdelal delovni
program upoštevajoč pri tem predloge,
katere bodo stavili zastopniki posa-
meznih narodov na temelju svojih po-
sebnih posvetovanj.

4. Izreka se zahvala slovan-
skemu komitetu češkega na-

rodnega sveta za njegovo delo in
referentu dr. Preissu za njegove
referate.

5. V aneksijskem vpra-
šanju se sprejema ta le resolucija:
„Vzemši na znanje izjave srbskih čla-
nov komiteta in posvetovanja o anek-
siji Bosne in Hercegovine, ki je raz-
burila ves slovanski svet, sodi izvrše-
valni odbor slovanskega komiteta, da
ne spada čisto politična stran, katere
se je proglas dotaknil, v njegovo pod-
ročje, poziva pa vse slovanske po-
slance v avstrijskem parlamentu, naj
si na vso moč prizadevajo, da pribore
Bosni in Hercegovini čim najširšo av-
tonomijo, katera bi zagotovila tem de-
želam politični, kulturno-narodni in
gospodarski razvoj. Sočasno poziva
odbor vse delegate svobodnih slovan-
skih narodov, da bi z vsemi silami
pospeševali kulturne stike z brati v
Bosni in Hercegovini.

6. V rusko-poljskem vpra-
šanju se sprejme ta le izjava:

Izvrševalni odbor priznava, uva-
žujoč vprašanja, tikajoča se rusko-
poljskih odnosov, da je mogoče priti
do rusko-poljske sprave v Rusiji in
izven nje edino le, ako se brezpo-
gojro izvedejo načela pra-
škega shoda, t. j., ako se pri-
zna popolna ravnopravnost
obeh narodov z izključenjem
vseh izjemnih zakonov ter pri-
znajo vsakemu narodu na njegovih
rodni tleh pravice na jezik, šolo in
uredbe, katere mu bodo jamčile za
njega narodni razvoj.

S tem je bilo posvetovanje za-
ključeno, predsedniku dr. Kramaru so
pa udeleženci priredili najpristranejšo
ovacije, ker je tako spretno vodil po-
svetovanja.

Večina udeležnikov je že zvečer
zapustila Petrograd, drugi so se odpe-
ljali v Moskvo. Ta posvetovanja nam
pričajo, da lansko leto začeto delo
lepo napreduje, ideje se razvijajo, ši-
rijo in konkretizirajo; v kratkem bo-

demo videli tudi dejanja — v osno-
vanju banke in razstave in v spopol-
nitvi kulturnih organizacij v slovan-
skem svetu.

Politična kronika.

a Utis vladne „zmage“ o dr. Šu-
steršičevem predlogu. Odličan član soc.
demokr. stranke je po glasovanju dejal:
„Ako bi bila vlada minoli petek ostala
z 20 glasovi v manjšini, bi bila lahko
rekla, da je to goli slučaj, danes ima
to črno na belem, da jo je rešilo po-
raza **pet ministrov in pred-
sednik zbornice.**“ „Den“ piše:
„Taka vladna večina nima pravice biti
ponosna na svoj uspeh, ker si je si-
gurno v svesti, da je morala zadušiti
v sebi zadnje ostanke morale in vesti,
da je dovolila protizakonito koncesijo
oderušskemu izsesavanju ubogih bosan-
sko-hercegovskih kmetov samo, da ob-
varuje vladno graje.“ Tako in podobno
pišejo tudi drugi listi. Radi pomanj-
kanja prostora jih danes ne navajamo.

a Posledice glasovanja v slovan-
skem taboru. Češki minister-rojak je
glasoval proti Šusteršičevemu pred-
logu, čeprav ga je parlamentarna ko-
misija Zveze čeških poslancev pozvala,
naj se glasovanja vsaj vzdrži in če
drugače ne gre, tudi poda svojo ostavko.
Minister Žáček se je dal baronu Bie-
nerthu pregovoriti, da je svojim mi-
nistorskim kolegom obvezan soli-
darno z njimi glasovati. „Čas“
piše: „Žáček je postopal in glasoval
kot minister, kot kolega dr. Schreinerja
in Hochenburgerja in drugov pa ne
kot češki minister. Zato moramo
po današnjem glasovanju videti v dr.
Žáčku samo ministra, samo člana Bie-
nerthovega kabineta nikakor pa ne za-
nesljivega zastopnika čeških narodnih
koristi; kvalifikacijo za to poslanstvo
je dr. Žáček z današnjim glasovanjem
zgubil.“ Ni verjetno, da bi dr. Žáček
mogel ostati še nadalje na svojem mestu;
mesto bar. Bienenrtha pojde Žáček. —
„Den“ piše: „Spodbujajoča je zavest,

da je šlo za čisto slovansko stvar in
da so bili zanj pridobljeni vsi slo-
vanski narodi v Avstriji, kajti tudi del
Poljakov se je postavil na širše slo-
vansko stališče slovanske politike in
tudi večji del Rusinov, kateri so do-
sedaj stali vedno v slovanskih vpra-
šanjih na Slovanom sovražni strani,
se je pridružil slovanski opoziciji.
Tudi tega ne smemo prezreti, da so v
resnici napredni Nemci šli s slovansko
opozicijo v eni vrsti in dejstvo, da je
socijalno demokratska zveza kot eden
mož šla s Slovansko jednoto, je tako,
da se nacionalni Nemci boje njegovih
učinkov tudi za bodočnost.“ — Mi za
bodočnost ne izvajamo iz tega nikakih
posledic, ne za opozicijsko ne za
slovansko politiko na širši podlagi,
kajti v Slovanski jednoti sede in imajo
precéjšnjo moč češki in jugoslovanski
klerikalci, tem pa ni ne do resne in
dosledne opozicije, ne do slovanske
politike na širši podlagi prav nič ležeče.
O tem se bomo še prehitro lahko pre-
pričali.

a V proračunskem odseku je bil
rešen proračun naučnega ministerstva
in tudi vse ostale položke celega pro-
računa. Pri položki „penzije“ sta zahte-
vala posl. Malik in Ellenbogen, naj
se predloži podrobni izkaz o minister-
skih pokojninah. Fin. minister Bilinski
je dejal, da sedaj ne more tega storiti,
da bo pa poskrbel, da pride tak izkaz
v bodoči proračun. Posl. Ellenbogen je
pa zahteval ta izkaz že za tekoče leto.

a Dvojna mera. Italjanom je vlada
obljubila ital. pravoslovno fakulteto v
Trstu, ako bodo glasovali proti Šu-
steršičevemu predlogu, Dalmatincem je
pa Bienenrth zagrozil, da če bo prisli-
ljen vladati s pomočjo § 14, da bode
izčrtal iz proračuna 1.900.000 K, ki
so postavljene za razne gospodarske
reforme v Dalmaciji, ako bodo Dalma-
tinci glasovali proti vladi. Dalmatinci
se pa tudi tej grožnji niso vdali.

a Ustava za Bosno in Hercegovino.
Parlamentarna komisija Slovanske jed-
note je pod predsedništvom dr. Ivče

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

XII.

O, solnce velikega, večno pomen-
ljivega dne! Ti, ki si obsijalo skromni
voj junakov, o kakršnih je malo zabli-
ščalo v zgodovini narodov, ki si poka-
zalo svetu, da je mogoč mal narod,
ako ga vodi goreče navdušenje, in ki
da radostno premoženje in življenje za
svoje prepričanje, ti luč nebeška, ki
si zasvetila nad goro Vitkovo, da bi
ovenčala junaška čela prednikov z glo-
rijo nesmrtné slave — o solnce, kate-
rega žarki še po stoletjih ogrevajo
mrzla srca potomcev: koliko navdu-
šenja more hraniti jedro češke zemlje,
koliko prelepih in plamenečih besed

naš jezik, vsa bi se morala zlititi v ve-
ličastno odo, ki bi pozdravljala tvoj
triumfalni vzhod na zlatem in purpur-
nem obzoru! Toda s časom so se spre-
menili tudi ljudje. Neštetokrat je vzišlo
kakor tedaj krasno poletno solnce nad
Vitkovo goro, ampak nikdar več ni
obsijalo božjih vitezov in po stoletjih
sveti na mal rod brez resnice in moči,
brez navdušenja, ki bi dal poslednjo
kapljico krvi za dragi ideal, na rod,
ki že komaj razume in veruje veli-
kemu činu prednikov in ki se posme-
huje poročiti o njih kakor stari, čudni
pravljici, ki jo je že dolgočasno poslu-
šati. Ker je nezmožen onih velikih
žrtev in ognja, se izgovarja na drage
čase in okoliščine, prepoveduje govo-
riti o slavnih, minulih činih in devlje
roke v naročje in pusti vnemar malo
šaro — o solnce, ki si zatoniло naši
moči, kdaj vziđeš zopet in najdeš tudi
pesnika, ki te bode znal pozdraviti z
gorečim navdušenjem in ne s praznim

zvonenjem besed in z nepomenljivo
karikaturó kakor jaz.

* * *

„Vstani brat Matija — čas je že!“
Gospod Brouček si je pomel oči
in je zapazil nad seboj nagubano lice
brata Staha, ki mu je podajal težek,
z žebli posejan cep in kos kruha s
sirom.

Brat Matija je vzel oboje s težkim
vzdihom in — ne bom natanko popi-
soval to nedeljsko dopoldne našega
junaka, ki spada med njegove najtrud-
nejše praznične spomine.

Samo toliko omenim, da danes
sicer ni podajal kamnov, ampak je po-
slušal pridige taborskih duhovnikov s
pobožnim petjem bratov in prejel —
nerad to priznam, toda konečno mora
resnica na dan — prejel je obhajilo
pod obema podobama, po taborskem
običaju, to je pri navadni, s prtom po-
grnjeni mizi, za katero je stal duhov-
nik brez ornatov, ki je opravil kratek

obred samo v češkem jeziku.

Opoldne so dale taborske sestre
bratu Matiji nedeljski obed, ki je ob-
stal s „kislega“ — neka vrsta juhe, o
katere moči gospod Brouček iz spo-
štovanja do davnih prednikov brani
globok molk — kos kuhane govedine,
ržen kruh in naprstek — vsaj za mero
brata Matije samo naprstek — nekega
piva. —

Toda ko se je po obedu vdal mi-
slim najbolj temnim, ga je naenkrat
spreletela tudi misel o obetani rešitvi.
Spomnil se je namreč podzemeljskega
hodnika, po katerem je že prišel iz
devetnajstega do petnajstega stoletja,
in k temu je še pomislil: Kaj ko bi
bilo mogoče po ravno tem hodniku
priti nazaj. Pritrjajoča odpoved se je
pojaviła tako sama ob sebi, da je
radostno poskočil in čudno, da ni glasno
razodel svojega veselja.

(Dalje prih.)

viča sklenila staviti v parlamentu nujni predlog posl. Kaline, s katerim se vlada poziva, naj predloži parlamentu načrt bosansko-hercegovaške ustave še predno bode predložen vladarju v sankcijo, tako da bi se ne ponavljalo, kar se je pripetilo pri koncesiji ogrske agrarne banke za Bosno in Hercegovino.

a **Ogreka kriza.** Izvrševalni odbor stranke neodvisnosti je imel pri Kossuthu sejo, v kateri je ta poročal o svoji avdijenci pri cesarju. Debate so se udeležili Justh, Hollo, Andrassy in Batthiany, kateri je dejal, da se ne strinja s tem, da bi se rešitev krize odnesla do jeseni, ako je pa stranka neodvisnosti drugega mnenja, bode prisiljen izvajati iz tega za svojo osebo posledice. Hoitsy zahteva, naj se skliče parlament; Hollo pravi, da stranka ne more sprejeti drugega predloga kot tega, da se 1911. osnuje samostojna ogrska banka, naj se skliče parlament in poda adressa večini kralju. Justh odklanja zaveznitvo s stranko 1867-nikov ter pravi, da brez rešitve bančnega vprašanja v smislu str. neodvisnosti ne bo miru, skliče naj se čimprej parlament. Kossuth je dal izjavo, v kateri pravi, da ga ni volja udati se sklepom izvrševalnega odbora ali tudi plenuma stranke neodvisnosti o tem, ali naj se takoj razpravlja o volilni reformi in ali naj se bančno vprašanje odloži. To nam priča o tem, da se bode stranka neodvisnosti razcepila v pristaše Kossuthove in pristaše Justhove. Kossuth upa, da dobi večino na svojo stran in da bo igral še veliko ulogo pri rešitvi krize.

a **Rusija.** V državni dumi je bila po dolgi debati sprejeta interpelacija opozicije o delavnosti „zveze pravih ljudskih ljudi“ s 131 glaso proti 87.

a **Turčija.** Parlament je sprejel izredni proračun za tekoče leto. Sultan bo potoval po azijskih provincah in posetil mnogo tamošnjih mest. Potni načrt bo v kratkem določen. Maršal Tahir in nek brigadir sta bila vsled obsodbe vojnega sodišča degradirana. Oba degradirana sta Albanca.

a **Srbija.** Princ Jurij je pismeno prosil kralja in ministerskega predsednika, naj se ga odpusti iz zbora srbskih častnikov.

Dnevna kronika.

Zatirano nemštvo ali dvojna mera.

V državnem proračunu za 1909 so zelo zanimive postavke o nemških državnih ljudskih šolah na Primorskem. V Trstu vzdržuje država nič manj ko **tri** ljudske šole od katerih je jedna združena tudi z ljudsko šolo za deklice. Za vzdrževanje teh treh ali bolje rečeno štirih nemških ljudskih šol je postavljen v državni proračun za 1909. znesek od 301.985 K. V Trstu je po uradnem štetju vsega skupaj 8880 Nemcev v omenjene nemške šole pa zahaja 2908 otrok, od katerih je samo 901 otrok prijavil nemščino kot svoj materinski jezik, 2007 otrok je torej slovenske in italijanske narodnosti. Slovencev v Trstu (v mestu) je nad 30 tisoč in tem ne daje ne mesto ne država nobene ljudske šole. Po tridesetletnem boju je baje prevzela država šolo družbe sv. Cirila in Metoda na svoj račun, v državnem proračunu za 1909 pa ni še nobene postavke o tem.

v **V Puli** vzdržuje država za otroke nemških častnikov in vojaških uradnikov nemško deško in nemško meščansko ljudsko šolo za katere je postavljena v proračunu za 1909 svota 62.048 K. Vrh tega plačuje država še 10.000 K na leto za remuneracije onim učiteljem, ki poučujejo nemščino na istrskih in goriških ljudskih šolah. Za te uradne Nemce pa vzdržuje tudi c. in kr. mor-

narica še posebno ljudsko šolo, nižjo realko in neko strokovno šolo za vzgojo mašinistov. Za domorodne Hrvate in Slovence v Puli ne vzdržuje ne občina ne država nobene ljudske in sploh nobene šole. Da so v Trstu in v Gorici tudi še dve nemški gimnaziji in dve nemški realki pa nobene slovenske srednje šole, se ne boče nikdo čudil, saj so Slovenci tu doma, dočim so Nemci vsi brez izjeme tujci. Domačine treba torej tlačiti in preganjati, tujce pa z vsemi sredstvi podpirati. Tako se na naše troške in z našim davčnim denarjem zidajo v Trstu in Puli stebri nemškega mosta do Adrije. Vse to se pa imenuje patrijotična politika.

v **Ustanovitev slovanske lige klerikalnih akademikov** snujejo klerikalci. Ljubljanski škof dr. Jeglič je že dal novi ligi 100 K in svoj blagoslov.

u **Mednarodno mlekarstvo** razstavo je otvoril v nedeljo v Budimpešti nadvojvoga Jožef. Istočasno se vrši 4. mednarodni mlekarški kongres. Udeležuje se razprav 530 inozemskih odposlancev iz 20 držav in 217 Ogrov. V nedeljo je govoril na otvoritvenem zboru prešnji francoski poljedelski minister Viget o mlekarstvu s stališča znanosti, zdravstva in kmet. gospodarstva.

u **Za intendanta dež. gledališča v Zagrebu** je imenovan g. Vlad. pl. Treščec-Branjski. Treščec je znan hrvatski pisatelj, izboren stilist in prevajalec francoskih avtorjev.

u **Društvo za izkoriščanje hrvatskih vodopadov** se je ustanovilo v Parizu. Imenuje se „Primorsko društvo za hidroelektrično industrijo.“ Delniška družba bode imela 4 milijone kron glavnice, ki se pa more povišati na 10 milijonov. — Denar dasta poleg „Banque transatlantique“ še dva velika pariška denarna zavoda in več bankirjev. V Parizu bolje vedo, kje dobiti na Hrvatskem denar in bogastvo ko v Zagrebu.

a **Podban Czernkovich** namerava iti, kakor poroča „Hrvatska“, v pokoj. Užival bode baje za svoje uradno „delo“ polno penzijo v znesku 12 tisoč kron

Dopisi.

Zanimivosti iz Ljutomera in murskega polja. (Konec.) V naslednjem še nekoliko kronike „narodnega delovanja“ našega politikujočega duhovnika. Pred njegovim prihodom smo živeli v trgu in okolici v lepi slogi in prijateljskih odnosih. Sovraštva med nami ni bilo, imeli smo skupno politiko, koje ost je bila naperjena proti skupnemu sovražniku Nemcu! Imeli smo „Slovensko pevsko društvo“, ki ni poznalo strankarstva, v katerem smo živeli vsi prijetne in res koristne ure! Tukaj se je začelo „narodno delo“ klavernega generala kmečke zveze, O. Škamleca. Pristopil je takoj kot podporni član in izzval že pri prvem obnem zboru tak škandal, kakor še ga kronika ljut. slovencev nima zabeleženega. Škamlec se ima zahvaliti samo posredovanju nekega narodnega obrtnika, da ga niso ljut. gospice iz javnega lokala ven vrgle! Isti večer je z nepopisno surovostjo sunil gosp. Dijaka ml. s pestmi v prsi. Legitimiral je to „junaštvo in plemenitost“ z besedami: „jaz sem katoliški duhovnik“, nakar se mu je popolnoma pravilno odgovorilo: „jaz pa pošten kristjan in moja vera je v nevarnosti, če vas vidim“.

Lep božji namestnik, lep oznanovatelj krščanskega miru in ljubezni, kaj ne? Nato se je začelo njegovo „delo“ v okolici: kjer je prej kloro idealno mirno prijateljsko življenje, najdemo danes sovraštvo, srd in mržnjo, kar ni uklonilo tilnika pred njim, tisto se je preganjalo in profaniralo. Na tak terorizem je postavil svoj politični tron, njegovi agitatorji hodijo skoraj vsak dan v farovž po „povelja in odredbe“, tam on krsti poštene krščanske može za liberalne, tam se ločijo „naši od naših.“

Toda neizprosljiva usoda si je tudi pri njem priskala svojo pravico, v svojem zmagooslavju se je prevzel. — Razširil je svojo strahovlado tudi nad farovž in tukaj ga je zadela nesreča, ki mu je mahoma vzela vso avtoriteto: našel se je mož v podobi dekanovega oskrbnika, g. Pihlarja, ki ga je nekoč, ko je hotel razveljaviti odredbo g. dekana, prijel za tisti del obleke, ki se mu pravi hlače in ga vrgel čez stopnice na dvorišče! To se je zgodilo v jesen lanskega leta, omenil je o tem že „N. D.“, toda nič popravka, klerikalni svet je tiho!

Ali veste, O. Škamlec, da je skrajni čas, da jo kar najprej odkurite iz našega kraja, kjer imate toliko narodnega zla na spominu?! Mi zahtevamo odločno duhovnikov, ki imajo čist ugled in vsestransko spoštovanje, ne pa političnih hujšakačev, ki se dajo čez stopnice metati! In vam še se najklanja naš kmet, mi najposlušamo vašo devizo: proč od Celja! Le še dalje reprezentirajte našo kmečko zvezo, če ji hočete pred vsem svetom ugled vzeti! Pa ne da bi spet zbrali bralno društvo in kršč. mladence ter pri njih vzbujali spet umetno ogorčenje nad „nesramnimi liberalci“, sicer vam damo še več prilike k temu in lahko kar vsak dan skličete tiste uboge žrtve vaše fanatične politike, mogoče v obliki običajnega „five oclock tea.“

Vprašamo častiti knezoškofijski ordinarijat, ali taki duhovniki rešujejo vero, ki je baje v nevarnosti? Ali smo prisiljeni imeti v Ljutomeru takega kaplana, ki v svoji slepi strasti niti denarnih zavodov, naše glavne slovenske opore ne pardonira? Slovenski kmet, spregledaj in ne daj si vsiliti mnenja, da smo proti duhovnikom ali celo proti — veri, če smo primorani izreči svoje ogorčenje nad onim, ki se piše Škamlec! —

Murpoljski Slovenci, pridite vsi, ki ste člani posojilnice, v nedeljo dne 13. t. m. k izvanrednemu obnemu zboru, da bomo sami in po svoji glavi odločili usodo naše okr. posojilnice, ne pa ljudje, ki vržejo v posojilnico par kronic, da potem lahko tirajo svojo brezvestno, narodu in slovenski stvari škodljivo politiko. Če pa hočete rušiti — rušite po svoji vesti, nad razvalinami bodele jokali vi sami, tisti pa, ki bi morali imeti odgovornost, bodo v drugem kraju nadaljevali svojo razdirajočo, fanatično politiko.

Aspern 1909.

Štajerske novice.

o **Občni zbor „Zveze narodnih društev“** se vrši v nedeljo dne 11. julija v Celju. Opozarjamo vsa učlanjena društva, da čim poprej določijo svoje odposlance!

v **Aistrich contra Stiger.** Našim čitateljem je znano, kako je veletržec Stiger na dan pred volitvami v kavarni surovo napadel samost jnega nemškega kandidata g. Aistricha in njegovega somišljenika g. Bayerja. Gg. Aistrich in Bayer sta vložila po dr. Hrašoven proti Stigerju kazensko ovadbo, o kateri se je vršila razprava v sredo pred tukajšnjim okrajnim sodiščem. Stiger ni prišel k razpravi, pač pa si je njegov zagovornik — seveda dr. Zangger — pripeljal celo vrsto znanih uličnih prikaznij, da bi imel za svoj nastop primeren publikum. Pri generalijah je hotel dr. Zangger zapisnikarju na uho zasepetati število predkaznij, kar pa se je preprečilo, in tako se je izvedelo, da je veletržec Stiger že petkrat sodnijsko kaznovan. Na to je dr. Zangger v dolgem političnem govoru utemeljeval, svojo trditev, da je Stiger ravnal v opravičenem razburjenju, ker so Aistrich in njegovi politični prijatelji imenovali sedanjega poslanca Woschnagga renegata. Višek njegovih izvajanj je bila patetično izrečena trditev, da je Woschnagg pri „nemškem društvu“ dokazal, da ni bil nikdar „Sokol“, in je nemško društvo to

očitanje slovesno označilo kot neresnično.

Z ozirom na ta izvajanja je podal zastopnik tožiteljev g. dr. Koderman sledečo izjav: „**Deželni poslanec Woschnagg je bil član „Sokola“, plačeval je članarino, nosil je sokolsko obleko in je ob neki taki priliki s hiše njegovega očeta vihrala slovenska trobojnica. To smo pripravljene vsak čas pred sodiščem dokazati“.** Dr. Zangger je odgovoril, da bo to naznačil poslancu Woschnaggu, kateri bo storil potrebne dodatne korake. Stiger je bil končno radi prestopka razžaljenja časti in telesne poškodbe (!) obsojen na 120 K globe, oziroma 5 duij zapora. Nemško „občinstvo“, ki je prišlo, da vidi Aistrichov poraz, se je z dolgimi obrazi osramočeno razgubilo. Mi pa sedaj pričakujemo, da bo poslanec spodnještajerskih renegatov res storil „potrebne daljne korake“ in nam bo pred sodiščem dokazal, da ni nosil rdeče sokolske srajce, da njegove rojstne hiše ni krasila slovenska trobojnica, skratka, da ni postal čistokrven Nemec iz navdušenega Slovenca.

v **Klerikalno „gospodarsko“ delo.** Zadnji „Slov. Gosp.“ je dobil najbrž po hvalevrednem prizadevanju drž. poslanca Benkoviča, katerega se je svoj čas naprosilo, naj podpira pri ministerstvu prošnjo prve južnost. vinarske zadruge v Celju, v roke odlok, s katerim se na skrajno nnemen in naravnost žaljiv način prošnjo zavrača. Ta izdelek birokratske omejenosti in dokaz posebne vladne ljubezni do onih Slovencev, ki niso vladni mameluki, je porabil seveda takoj „Slov. G.“, da blati in sumniči one može, kateri so se brez vsakih lastnih in strankarskih interesov vpregli v nehvaležno in težavno delo ustanovitve in vodstva vinske zadruge. Ministerstvu in klerikalcem se bode še od poklicane strokovnjaške strani po zasluženju odgovorilo; mi pribijemo samo, da klerikalci mesto da bi sami pomagali vinorejcem v vinski krizi, ki je nastala po njihovi in sličnih ljudskih prijateljev krivdi, še pobijajo in grdiijo one, ki so že mnogo storili. Klerikalci se s takim razdiranjem in oškodovanjem narodnih gospodarskih podjetij ne bodo prikupili nobenemu razsodnemu človeku. Sicer pa naj psujejo, kar jim drago: vinarske zadruge s tem ne bodo uničili, ker so gospodarski interesi vendar močnejši ko časnikarsko zabavljanje in ker vodijo zadruge ljudje, ki se na tako nizkotno bevskanje ne ozirajo. Ako pa bodo vojevali klerikalci na gospodarskem polju po njihovi krivdi začeti boj naprej — bo vzel njih in nas, ne vrag pač pa Nemec. Pa kaj to mar črni internacionali?

Grozna nevednost. Ptujski okrajni odbor je vposlal na krajne šolske svete prošnjo, naj bi se po učencih zatirali metulji, ki so se sedaj pojavili v veliki množini. Ta dopis je pa v jezikovnem kakor tudi prirodopisnem oziru tako pomanjkljiv in napačen, da človeka, ki je le malo vtaknil nos v to znanost, kar grize, če ga bere. Ne ve, ali bi se jezil ali smejal tej kolobociji. Evo enega odlomka. — Seit einigen Tagen tritt der weiße Schmetterling sogennanter Kohlweißling (?) massenhaft auf. Dieser Schmetterling setzt Eiuer an, welche sich verpuppen und dann zur Raupen werden, durch welche dann Kraut, Kohl, Rüben, etc im Herbst vernichtet in kommenden Jahren abermals die Raupenplage eintreten wird. To so vam najnovejši prirodopisci! Najbrž še nihče teh metuljev opazoval ni, sicer bi moral vedeti, da to niso kapusovi

belini (Kohlweiblinge), ampak glogovi belini (Baumweiblinge). Oni se prikažejo kasneje. Vsak se mora tudi smejati, če trdijo, da se jajca zabubijo (verpuppen). Dobro, da niso napisali, da se metulji zabubijo ter da iz teh bub izlezejo gosnice, katera ležejo jajca. In take neumnosti si upajo pošiljati na šolska vodstva! Ko bi kak učitelj to svojim učencem povedal, bi gotovo polovica popokala od smeha, ker to že učenci na srednji stopnji, celo brihtni malčki I. raz. vedo, kaj se zabubi. In nemščina!? Se pozna, da tudi Ornik pozablja svoj „materinski jezik.“ Kar je postal oče slov. kmetov, bo to šlo še hitreje. Toliko v uk slavnemu prirodopiscu in jezikoslovcu ptujskega okrajnega odbora.

v Razredna justica! Sodnik v zadevi Bayer proti Stigerju je pri odmeritvi kazni kot olajševalno okoliščino navedel obtoženčevo soc. stališče, z drugimi besedami, siromaka biza jednak prestopok zašil huje. Pa ne da bi si kdo drznil misliti, da vlada tudi v Avstriji in v Celju razredna justica!

v Prestavljen je finančni komisar dr. Val. Kermanner iz Celja za davčnega referenta k mariborskemu okrajnemu glavarstvu.

v Vsem spodnještajerskim učiteljskim društvom. Predlog radi poslovnega jezika pri uradnih učit. konferencah se naj za letos opusti, ker so se nekatere konference že vršile, ki pridloga niso stavile, kajti niso bile o taistem pravočasno obveščene.

v Velika ljudska slavnost se bode priredila v nedeljo dne 11. julija ob priliki občnega zbora Zveze narodnih društev v „Sokolskem domu“ v Gaberju pri Celju. Priprave so že v tiru.

v Nadomestna državnozborska volitev v Gradcu. Ker je klerikalec Neunteufel odstopil od kandidature, je ostal za jutrišnjo ožjo volitev Wastian sam kot kandidat. Seveda bode izvoljen in v nedeljo že namerava kot državni poslanec hujskati ormoške nemškutarje, ki so ga izvolili za častnega občana v Ormožu.

a Za narodni sklad so darovali: Josip Glonar, abs. filozof v Gradcu 2 K; notar Kranjc, Šmarje, poravnava Založnik-Smole (Zibika) 10 K; dr. Božič, Celje, poravnava Ježovnik-Kajbič (Petrovče) 10 K; dr. Kalan, Celje, poravnava Gobec-Gradt (Celje) 20 K; vesela družba pri Koželju v celjski okolici 182 K; Ivan Kele, naduč., Nova Štifta 1 K; Matko Lizika, Straže 1 K; dr. Kalan, Celje, poravnava Korent in Meh proti Korenu (Petrovče) 20 K; dr. Zabukovšek, Celje, poravnava Kumberger-Hiti (Grobello) 10 K; Milan Detiček, Celje, nabral v celjskem „Narodnem domu“ 1440 K; učiteljstvo v Dobjem 4 K; Mihael Jošt, veleposestnik v Gotovljah, hvaležno kvitira napade v „Slov. Gospodarju“ z 3 K! Vsem vrlim narodnjakom iskrena zahvala! Prosimo nadaljevanja!

Iz Gotovelj. Naš g. župnik, kateri je doslej pustil nas naprednjake pri miru in mi njega, je začel sedaj na stare dni po vplivu „višjih moči“ otepiti politiko. Zaganja se po svojem mežnarju, katerega čaka že davno zasluženi obračun, kot besen v našega spoštovanega g. nadučitelja Brinarja. Pri tem strastnem boju ne prizanaša tudi domačinu g. ravnatelju F. Joštu in njegovim — pokojnim starišem pišoč: B. in J. se gotovo še spominjata, v kako tolažbo jima je bil svoj čas župnik. Razume se, da gg. Brinar in Jošt odločno zavračata vsako tolažbo, ako je župniku žal za to, da je spregovoril kako besedo ob priliki, ko je g. Jošt zgubil lansko leto svojo blago mater in g. Brinar nadebudno hčerko. Prav gotovo pa je, da gotoveljski fajmošter ni tako odločno zavrnil mastnih

honorarjev, katere je pograbil ob teh žalostnih prilikah in katere naj gg. B. in J. primerjata v štolninskih predpisi. Naj si pa g. fajmošter in mežnar zapomnita, da če se nista naučila toliko dostojnosti in olike, da bi ne vlačila takih stvari v klerikalno časopisje, odpade tudi za nas vsaka obzirnost. Zapomnita si to!

a Iz Polzele. V zadnjem „Slov. Gosp.“ stresa „nekdo“ svojo jezico, ki mu jo je zbudila obsodba dež. posl. Alojzija Terglava dne 25. maja na Vranskem. V teh dveh noticah zavija dopisnik nekako tako, kot bi se gosp. Čepur lepo zmazal, od njega opsovana tožitelja pa propadla. Gospodje krog klerikalnih listov bi se naj drugače tolažili in požirali blamažo, ki jim jo je nakopal Terglav s tem, da je kot bivši dež. poslanec na neotcsan način ozmerjal slučajno v gostilni navzoča gospoda z „ušivimi pobi“. S tem da ga hočejo sedaj pri kmetih oprati in ona dva „poba“ osramotiti, menda ne bo šlo, kajti resnica je: dež. posl. Alojz Terglav je 28. aprila v javnem lokalni mirne goste prav po gorjanski ozmerjal, dne 25. maja pa dobil nagrado za svojo visoko oliko s tem, da je bil obsojen na 50 K in stroške. Psoval je in obsojen je bil, tu mu nobena „žauha“ ne pomaga, sam pater Korošec ne, in obsojen še bo, če ga voditelji kmečke zveze ne bodo malo — otesali. In res med najbolj prebrisane poslanece se šteje, največ volilcev ima za seboj, v Gradcu ga čaka baje namestništvo dež. glavarja, pa še toliko manire ne razume, da bi se znal v gostilni onnašati kot tak, a ne kot kak pijan drvar, ki ne ve kaj in s kom govori! Slovenski delegaciji s tem ni povišal ugleda. Hm, Roškar, Terglav... kje bode konec? — Dalje se vidi iz dopisov obeh listov, da je zanj in za kmečko zvezo to malenkost. Pa je baš nasprotno! To so pokazala gospa Čepurka na binkoštni ponedeljek na Polzeli, ko so izustila te-le ljubeznjive in za krščansko ženo značilne besede: „Pa za voljo takih smrkovcev moramo toliko plačevati!“ Milostljiva so že s strahom mislila na to, da taka pravda požre že lep del dobička iz deželnozborskih dijet! Tisti dan je bil neki velik „špetir“ med žlahto! Jezili in kregali so se, da je bilo joj, posebno „gospa“ poslančeva, katerej ti nepotrebni stroški nikakor nočejo iz možgan ter jo silovito jezi, da je bil njen, z glasovi najbolj podprti mož-poslanec — radi častikraje pri sodnji obsojen. Priporočamo jej, naj ga vzame doma malo v šolo, saj je videti bolj prebrisana kot on ter bi bilo zelo na mestu, če prihodnjič „K. Z.“ kandidira njo, ne njega, ker se bo ona mogoče na agitacijskih potih v gostilnah bolje „nosila“ kot on. Kaj čemo, gospod Terglav z gospo, huda je, človek ni toliko prebrisan in inteligenten, da bi vedel kaj govori, kajti nasveti in pouki, ki jih daje pozneje sodnija, so vedno dragi. Sicer pa nas ni iznenadil ta Čepurjev aroganten nastop, nas ni iznenadila njegova izvolitev v dež. zbor, kajti tolažil nas je znani narodni pregovor o krompirju.

a „Dolgi nosovi, dolga ušesa.“ „Gospodar“ pravi, da sta polzelanski liberalni učitelj in študent odšla z dolgimi nosovi od sodnije. Radi tega se ž njim ne bomo prepirali, javnost že sama sodi, kdo je šel z dolgim nosom, ali tisti, ki je bil obsojen za 50 K ali ona dva. Pa spomnili smo se pri tem na jako čuden stavek, ki ga je izgovoril Terglav tisti večer v gostilni, ko je hotel kopirati Bielohlaweka. Čepur je namreč trdil, da je natanko slišal, kaj sta se onadva gospoda pri drugi mizi pogovarjala. Odgovoril mu je jeden

izmed „pobov“: „Gospod Terglav, potem pa imate čudno dolga ušesa, če tako dobro slišite —“ in Terglav se odreže: „Ja, imam jih, ko bi jih pa ne imel, pa bi ne bil to — kar sem —“. Smej se svet, pa ne tolmači si tega stavka prosto po svoje.

v Iz Maribora. V sredo se je končala pred mariborskim okrajnim sodiščem po treh dolgovoznih obravnavah zadeva Mahnert contra Gaberc. G. Simon Gaberc, dekan pri Sv. Magdaleni v Mariboru je namreč napravil vlogo na mariborski občinski svet, v kateri se je pritožil, da je bil pokopan neki trg. pomočnik Siebenreich, ki je umrl 1. 1906 v mariborski bolnišnici, po protestantskem obredu, dasi je na smrtni postelji prestopil v rimsko-katoliško cerkev. V dotični vlogi je trdil g. Gaberc, da je pastor Mahnert Siebenreicha „svojevoljno odpeljal“ in da je v nekem govoru v Koubencu na Nemškem grdil rimsko-katoliško cerkev. Ker se mu tega ni posrečilo pred sodnijo na Mahnertovo tožbo dokazati, je bil obsojen na 140 K kazni event. 14 dni zapora in na plačilo vseh stroškov.

d Usrelll se je včeraj zvečer ob četrt 10. v Št. Jurju ob J. žel. mladi Schescherko. Večerjal je še v krogu svoje rodbine, nato pa se je tiho odstranil in ustrelil. Neposredni vzrok samomora ni znan, a mladi 28letni mož je trpel že dalje časa na srčni bolezni in melanholiji.

d Na Ponkvi ob J. ž. so zmagali klerikalci v 2. in 3. razredu. „Zmaga“ v 3. razredu je bila prav klaverna: 1—3 glase večine! Naprednjaki se nameravajo pritožiti in potem se bode eventuelno že četrtikrat volilo!

v Umrl je v sredo zvečer v Feldhofu pri Gradcu bivši glavar v Slovenjgradcu g. Anton Čapek, star 59 let. — Umrl je v Zagradu pri Celju g. Anton Mravljak, bivši župan v občini Celjska okolica, ko je bila še v nemškutarskih rokah. — V Gradcu je umrl bivši župan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, Jakob Kellner, star 76 let.

v Od Sv. Barbare v Halozah. Kakor se nam poroča, priredi Učiteljsko društvo za ptujski okraj svoj pomladanski izlet dne 17. junija sem v naše Haloze. Kraj je res poldrugo uro od železnice oddaljen, ima pa mnogo ugodnosti za izletnike. Gostilničarji razpolagajo s primernimi prostori, da se ni treba bati grdega vremena; vrh tega je v gostilnah izvrstna in cena postrežbe. Mnogo izletnikov privabi tudi naša „Državna delavnica za košarstvo“ s svojim vrbjnim nasadom. Ni ga skoraj gosta, ki bi si ne kupil v tem zavodu ka malega za spomin ali za porabo. Tokrat je v zalogi precej takih izdelkov, ker so bili učenci zelo marljivi in ker so napovedani še drugi obiski. To nedeljo se baje pripelje več vozov kmečkega prebivalstva, da si ogledajo našo „pletarsko šolo“. Vsak, kdor se je mudil pri nas, je še bil zadovoljen; gotovo ne bode žal tudi cc. učiteljstvu za čas in denar, ako nas poseti 17. tm. v velikem številu.

v Podučno zborovanje priredi „Zveza narodnih društev“ v nedeljo, 15. junija pri Sv. Barbari v Halozah. Govorita gg. nadučitelj Pesek in urednik Lešničar.

v Umrl je v Radanivasi pri Zrečah Franc Videčnik 75 let star. Bil je čez 30 let obč. odbornik, svetovalec in cenilec. N. v m. p.!

v Za postajenačelnika v Rušah je imenovan g. Schnepf, doslej pristav na glavnem kolodvoru v Mariboru.

v Poročil se je v Hočah 7. jun. g. Milan Zemljič, poštni uradnik z gdč. Ano Wressnik iz Maribora. Bilo srečno!

Zasedanje por. sod. v Mariboru se prične v ponedeljek dne 14. junija

Razglednice Ciril Metodove slavnosti ki se je vršila dne 6. tm. v Mariboru, se dobe v trgovini V. Weixl, gosposka ulica 33., komad po 30 viñ. Del dobička je namenjen družbi.

v Sena in slame bode letos tudi na Nemškem malo. V veletržnih krogih že računajo s prepovedjo izvoza sena in slame iz Nemčije.

v Iz Slov. Bistrice. Tukaj se je hotel minulo nedeljo usmrtiti vsled nesrečne ljubezni 24 letni pos. sin Ratej iz Videža. Prerezal si je požiralnik, potem pa zagnal nož skozi okno na dvorišče. Prvo pomoč mu je dal domači zdravnik dr. Murmeyr, pozneje so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Poročka. Poročila se je gdč. Agica Kunej iz Konjic z g. Ant. Hribernikom iz Črešnjevca. Bilo srečno!

v Premiranje in licenciranje plemenskih bikov muredolskega plemena za okraj Šmarje vrši se v sredo, dne 16. junija 1909 ob 8. uri zjutraj na ži-vinskem sejmišču v Šmarju.

a Iz Trbovelj. V četrtek, dne 3. junija t. l. so nas počastili s svojo prireditvijo in sicer s šaloigro „Sladkosti rodbinskega življenja“ člani ljubljanskega gledališča. Igra sama na sebi je res brez kritike in jo prav izvrstna, poučljiva in vzgojevalna najsibode za moški, kakor tudi za ženski spol. Ne-katere dame so bile vzlovjolene, in so celo igro smatrale kot naperjeno v zasmehevanje ženskega spola, to seveda tiste, katere so se čutile prizadete. Pomisliti pa je, koliko je nesrečnih zakonov samo zaradi grde trme in svojeglavnosti enega ali drugega člana rodbine, ki se noče podati, če tudi vé, da ni pravice na njegovej strani. Tistim je veljala igra in v tem smislu je res dobra in vzgojevalna za rodbinske ljudi. Drugi prizori, kakor „pantofelsko junaštvo“ in poraz ženstva v tem boju naj nas ne smejo povzdigovati nad vzvišeno nalogo pouka v tej igri. Gospodu režiserju Nučiču, ki je tudi z vso strastjo in vseskozi naravno igral mladega neupogljivega zakonca — na tem mestu hvala. Prosili in želeli bi vseokoli pri morebitnih zopetnih prireditvah malo glasnejega in počasnejega govorjenja, ker mnogokrat nismo besed razumeli niti Slovenci, kaj še naši Nemci, ki slovensko za silo razumejo in katerih je bilo precej pri predstavi, s čemer kažejo, da jim je umetniški užitek nad nestrpnostjo zagizenostjo. Končno naj še gospod režiser in prireditelj vzamejo k srcu dejstvo, da je v Trbovljah inteligenca precej razvajena in se po zimi vozi v gledališče po večkrat na teden in da bi se trboveljskemu občinstvu lahko nudilo kaj obširnejšega, finejšega, da ne rečemo kako malo šaljivo operetko, ali vsaj kako šaljivo igro s petjem in če ne z drugo godbo (ker godba stane denar) vsaj z glasovirjem. Toliko v pomislek za drugikrat!

Kranjske novice.

v Hud boj se je bil pri zadnjih občinskih volitvah v Selcih na Gorenjskem, kjer je dolga leta županoval državni in deželni poslanec Demšar in kjer je tekla zibel velikega krščanskega socijologa Kreka. V kljub vsem klerikalnim volilnim sleparstvom so ostali naprednjaki le za par glasov v manjšini. Vložil se je priziv in pri bodočih volitvah je upati, da za večno odklenka v tej občini gospodstvu Slov. ljudske stranke.

v Slavnost 25 letnice „Slavca“. Slavnostni odbor za prireditev te velike pevske slavnosti v Ljubljani je razdeljen v 20 odsekov, ki zelo marljivo delujejo. Za veliko ljudsko veselico v „Zvezdi“, katera bode prirejena v slovensko-hrvaško-češkem slogu, se pri-

tegne še polovico Kongresnega trga, kjer bode postavljen ob nunski cerkvi veliki pevski oder za skupne nastope vseh sodelujočih pevskih društev. V 12—14 paviljonih bodo stregle gostom naše narodne dame. Sodelovali bodeta dve godbi, jedna za koncertne točke, druga za ples. Poleg tega bodo postavljena najraznovrstnejša zabavišča, tako za odraslene vdeležence kakor tudi za našo ljubo mladino. O drugih točkah slavnosti in na novo prijavljena društva prihodnjič. Vstopnice za veliki slavnostni koncert se bodo dobile v trafiki g. Šešarkove.

v Izginil je 3. tm. 32 letni božjastni, včasih malo slaboumni Alojzij Pakiž, dninar iz Ribnice.

v Ogenj. V nedeljo je uničil ogenj v Dolnji Prekopi pri Št. Jerneju na Dolenjskem 7 gospodarjem vse, le enem je ostala hiša. Zažgali so baje otroci. Škoda je okoli 40.000 kron, a ponesrečenci so zavarovani za majhne vsote.

v „Mestna hranilnica“. V zadnji seji upravnega sveta je bil izvoljen za predsednika Ubald pl. Trnckoczy, za podpredsednika c. kr. stavbni svetnik Pavlin za člana ravnateljstva pa Ivan Velkavrh in Robert Kollmann.

v Nesreča. V Govejku pri Žirih si je stavil posestnik Tonh svojo hišico. Vrnil se je namreč iz Amerike, kjer si je prihranil nekaj donarja. Ko je nesel z drugim delavcem po bregu debel hrastov hloď, se je izpodtaknil in padel na tla. Hrast ga je pritisnil za vrat in mu zlomil tilnik, da je bil takoj mrtev.

v Živinorejska zadruga v Seletih priredi prihodnji ponedeljek, 14. t. m. živinorejsko razstavo svojih zadrušnikov dopoldne ob pol 10. uri.

v Proti darilom za srečkanja. Ljubljanski trgovski gremij je sklenil, da trgovci društvom ne bodo več dajali daril za srečkanje.

v Obsojenci radi septemberskih dogodkov, ki še niso nastopili kazni, so dobili poziv, da morajo, kazni nastopiti do 15. t. m.

d Boj za samoslovenske ulične napise v Ljubljani končan. Upravno sodišče je 9. junija razpravljalo o pritožbi dr. Egerja in prof. Binderja proti odloku deželnega odbora kranjskega, ki je zavrnil pritožbo ljubljanskih Nemcev proti samoslovenskim uličnim napisom v Ljubljani. Pri razpravi je zastopal deželni odbor kranjski deželni odbornik dr. Ivan Tavčar. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo. Po odločitvi deželnega odbora je bila pritožba na upravno sodišče sploh brez pomena, ker je isto že opetovano razsodilo, da ni kompetentno.

Primorske novice.

a V stavko so stopili predilniški delavci v Ajdovščini. Zahtevajo povišanje plač in odslovitev 2 delovodij. Stavko vodi Nar. del. organizacija.

u Prodaja arsenala avstr. Lloyd državi. Med državno upravo in Lloydom se vrše pogajanja o prodaji Lloydovega arsenala pri Sv. Andreju v Trstu. Država namerava kupiti arsenal ter ga vporabiti za razširjenje tržaške luke. Ako pride do tega se Lloyd preseli s svojim arsenalom v Tržič (Monfalcone) ter bi se tam združil s paroplovno družbo Avstro-Americana, s katero se o tem že dlje časa pogaja.

Koroške novice.

v Najdena utopljenka. Iz Celovca se poroča, da so našli popolnoma slečeno truplo nekega približno 17 letnega dekleta, katero je pripravlila Drava.

Oblasti so takoj odredile preiskavo, da se dožene, ali je vzrok samomor ali pa zločin.

v Koroški agrarci proti trgovin-skim pogodbam. Koroška kmečka zveza je priredila v nedeljo zborovanje v Sinčivasi in soglasno sprejela sledečo resolucijo: Koroška kmečka zveza pričakuje od svojih zastopnikov v državnem zboru, da z vsemi parlamentarnimi sredstvi, katere se jim vidijo primerne, nastopijo proti nameranim trgovin-skim pogodbam z balkanskimi in prekmorskim državami, katere bi zelo oškodovale agrarne interese.

Obrambni vestnik.

o Hrvatsko pjevačko društvo „Lorvor“ iz Opatije je poslalo družbi sv. Cirila in Metoda 100 K dohodkov ob priliki izleta v Postojno. Hvala!

o Knjige družbi sv. Cirila in Metoda, in sicer lepo zbirko prav porabnih knjig, sta darovala gospa Franja Jarc in neimenovani rodoljub. Le tako naprej, kmalu bo vagon knjig za obmejne kraje. — Darovalcema iskrena hvala!

o Kdor se zanima za nekdanji hrvaški „Vienac“, naj se javi družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki ima skoraj vse letnike od 1880. naprej na prodaj, oz. v zameno za primerne slovenske knjige. Družba razpolaga tudi s starimi, vezanimi letniki „Učit. Tovarisa“.

Ciril-Metodova podružnica v Hrastniku je poslala glavni družbi „Südmarkin dar“ v znesku 50 K kot prvo zbirko za pokroviteljstvo z geslom: „Südmark“ dvajsetletnico praznuje, nove plane proti nam spet kuje. Zemljo našo hoče nam ukrasti, upa, da Slovenec mora pasti. Mi pa znova prisezimo sveto, da porazimo svojat to kletu; vsak od nas naj položi mal dar naš dragi družbi na altar! Prispevke je pobiral g. V. M. Zalar. Imena darovalcev priobči družba v mesečnem izkazu. Za sedaj iskrena hvala!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 11. junija. (Brz. „N. Dn.“) V današnji seji poslanske zbornice se razpravlja o nujnem predlogu poslanca Stranskega o dogodbah na praški češki univerzi. Tudi drugi poslanci, ki so postavili nujne predloge, vstrajajo na tem, da se obravnava o njihovih predlogih. S tem bi se zavleklo čitanje vladnih finančnih predlogov na prihodnji teden.

o Dunaj, 11. junija. (Brz. N. D.) Poslanska zbornica obravnava o nujnem predlogu rusinskega poslanca Lewickega o jezikovnem vprašanju v Galiciji. Govori posl. Lewicki.

Konferenca klubovih načelnikov.

o Dunaj, 11. junija. (Brz. Nar. D.) Konferenca klubovih načelnikov se je posvetovala o načinu skrajšanju prorač. debate. Iz zadržanja članov slovanske jednote se bo moglo sklepati, kake šanse ima redna rešitev proračuna.

o Dunaj, 11. junija. (Brz. N. Dn.) Konferenca klubovih načelnikov se je izrekla, da se bodo v soboto, ponedeljek in torek obravnavali nujni predlogi. S prvim čitanjem proračuna bi se potem lahko začelo v sredo.

Demisija češkega ministra-rojaka dr. Žačka.

o Praga, 11. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Cesar bo jutri sprejel v posebni avdijenci min. pred. Bienertha, da mu formalno predloži demisijo češkega ministra-rojaka dr. Žačka. V političnih krogih se splošno sodi, da cesar ne bo sprejel te demisije.

Kretsko vprašanje.

o London, 11. junija. (Brz. „N. D.“) Tukaj se govori, da so se vse 4 kretske obramb. velesile zjedini, da zdržijo dosednji položaj Krete nespremenjen.

Ogrska ministerska kriza.

o Budimpešta, 11. junija. (Brz. „N. D.“) Izvrš. odbor stranke neodvisnosti je danes opoldan končal svoja posvetovanja in sklenil, da pusti sedanji položaj do jeseni nespremenjen.

Sestanek nemškega cesarja z ruskim carjem.

o Berlin, 17. junija. (Brz. N. D.) Cesar Viljem se bo 15. junija vkrčal, da odpluje v finsko vodovje. Sestanek z ruskim carjem se vrši 17. popoldan ali 18. predpoldan.

Novo srbsko državno posojilo.

o Belgrad, 11. junija. (Brz. N. Dn.) Srbski poslanik v Parizu je dobil od svoje vlade nalog, naj svoja pogajanja s francoskimi kapitalisti o novem srbskem državnem posojilu izvede do konca.

Srbi na banketu poslancev ruske dume v Londonu.

o Belgrad, 11. junija. (Brz. N. D.) V parlamentu se je osnoval odbor iz članov vseh strank, ki se poda v London na banket, ki se priredi na čast poslancem ruske državne dume. Banketa se udeleži tudi angleški minister Churchill.

Različne vesti.

a Budje'ovice, 11. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Po celem južnem Češkem so bile včeraj hude vremenske neizgode: nalivi, kakor če se utrga oblak, s točo ter gromom in bliskom. V mnogih krajih so napravile velikansko škodo in vsa žetev je skoraj popolnoma uničena. Tudi strela je napravila ogromno škodo.

a Berlin, 11. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Knez Eulenburg je dospel v Berlin in je sedaj v svojem stanovanju državnemu pravdnistvu na razpolago. To bo tudi odločilo, ali bo smel iti na grad Liebenberg, ali pa bo moral ostati v Berolinu.

a Trst, 11. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Pri včerajšnji dirki je prišlo do velikih izgredov, ker je favorit baje vsled poškodbe na nogi zadnji došel do cilja. Policija peš in na konjih je spraznila prostor. Vsled vednega hrupa se je dirka morala nehati.

Društvene vesti.

d Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu naznanja, da se vrši II. redni

občni zbor v soboto dne 12. rožnika 1909 ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

o Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu prosi, naj se vsi njemu samemu namenjeni denarni prispevki pošiljajo pod njegovim natančnim slovenskim, torej ne prestavljenim imenom, ali pa naravnost blagajniku g. generalmajorju V. Kranjcu, Körsistrasse 1. Predsednik društva pa je dr. Fr. Žizek, Luthergasse 4. — Pošiljatve na vsenčilišče delajo že zaradi tega zmešnjavo, ker se tam nahaja Podpiralna zaloga za slovanske dijake (Unterstützungsfond für slavische Studierende), katero upravlja akademski senat. — V zadnjem času je pošta več našemu društvu poslanih prispevkov vrnila. Prosimo vse ude in podpornike, ki se jim je to zgodilo, naj vzamejo na znanje, da tega ni krivo društvo, in naj nam blagovolijo javiti svoja imena in podrobnosti, da se lahko pritožimo. Odbor.

d Akad. društvo slovenskih agronomov „Kras“ ima II. redni občni zbor v soboto dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer pri Franku, XVIII. Cottagegasse 1 z navadnim vspešnim.

d Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi ima III. redni občni zbor 12. junija 1909. ob pol 9. zvečer v prostorih restavracije u Schöblu, Ječna ulica.

d Bralno društvo na Laškem priredi v nedeljo dne 13. t. m. v prostorih „Pivnice § 11“ gledališki predstavi enodejanki: „Ne kliči vraga“, „Eno uro doktor“. Blagajna se odpre ob pol 4. uri pop. Začetek točno ob pol 5. uri pop. Vstopnina: Sedeži I. vrste 120 K II. in III. vrste 1 K, IV. in V. vrste 80 vin., ostale vrste 60 vin. stojišča 30 vin. Ker je morebitni čisti dobiček namenjen nabavi knjig ter ubogi slovenski šolski mladini, se velikodušnosti ne stavijo nobene meje. Odbor.

d Veselico v prid Ciril-Metodovi družbi priredi podružnica na Ponikvi v nedeljo dne 13. junija ob 3. uri pop. v gostilni gospodične Anice Vrečkove. Med veselico je srečolov, petje in tamburanje. Domačini in sosede so prisrčno vabljeni.

Učenca

v pekarno se sprejme od poštene kmečke ali delavske obitelji pod ugodnimi pogoji pri **Ferdinandu Roš** v Hrastniku. 288 3-1

Ženitna ponudba.

Mladenč, ki ima svojega premoženja 4000 K, pozneje še tudi nekaj dote, bi se rad seznanil z gospodično, katera bi imela posestvo in krčmo v dobrem stanu ali majhno prodajalno brez dolga. Vzame tudi deklico, ki ima primerno svoto denarja.

Samo resne ponudbe s priloženo fotografijo naj se pošilja na upravništvo Narodnega Dnevnika v Celju. 286 3-3

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“ I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, **Strašno maščevanje**. Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, **Nos**. Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetijskega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastonj proti povrnitvi poštne.